

Numerul 5.

Oradea-mare 4/16 februarie 1896.

Anul XXXII.

Fiica lui Decebal.

— Ia lada de ici de pe umeri, Fausta, că n'are să se prăpădescă mândra ta spinare de romană, de s'o plecă sub povara comoriilor Dace!

Aceste cuvinte se auziră ieșind din buzele fiicei mândre a domnului dac Decebal, Andrada, care în scurtu-i alb vestmânt, cu frumoșele-i și puternice brațe, ridică de jos o ladă de par că ai fi ținut că e o cutiuță, și o puse pe umerii plăpândeii Fausta, al cărei corp mlădios, cu pielea ôcheșe, tremură de mânie și oboselă, iar ochii ei albaștri închiși scăpărară fulgere și dinții sei mici scrâșniră. Dar Andrada pără că nu bagă de seamă acesta. Ea întrecea pe romană, la înălțime, cu un cap. De odată aruncându-ș inapoi përul auriu, făcù un semn poruncitor unui om, care mână o cëtă de prizonieri romani încătușai unii de alții.

— Pe aceștia când îi ardeți? întrebă dënșă.

— Când vei porunci femeilor tale să-i arđă, îi respunse omul.

Andrada își întorse spre vale ochii mari căprui

cari, pe când adineaori străluciau încă de bucurie de par că s'ar fi jucat sórele într'ênșii, acum părea a se întuneca de tot sub genele ușor plecate.

— Să mai aștepți! ținse ea scurt.

— Omul plecă cu prizonierii.

— Fausta, să ingropi lada pe riu în jos în grôpa pe care o șcii. O să găsești tu pe acolo pe cineva care să-ți ajute să o dai jos de pe umeri.

— Ce nevoie ai să ascunđi comorile, întrebă Fausta, decă Romanii sânt mereu bătuți?

— De doue ori i-a bătut tatăl meu, a treia ôră ne vor bate ei.

— Și atunci vei duce tu în Roma poveri, cum duc eu aici! ținse Fausta zimbînd.

Și se îndreptă spre riu.

— Eu?... Nici odată! strigă Andrada după dënșă.

— Vom vedé! îngână Romana tot zimbînd.

Nu ajunsese departe, când un Dac îi ieși în cale și se roși de mânie când văđu cu ce povară eră încercată.

— Lasă că nu e nimic, Bicilis, ținse dënșă! Nu le pasă umerilor mei; îndură ei dureri!

PRINȚUL BORIS AL BULGARIEI.

— Umerilor tei? . . . pôte. Dar inimii . . . inimii mele! . . . adăogă el mai încet.

Și îi luă lada din spinare și porunci unui prizonier roman să o ducă.

— Andrada n'are inimă! țise el cu asprime; cum pôte să te chinuască astfel pe tine, o căprieoră plăpândă?

Lacrimi fierbinți se iviră în ochii Faustei.

— Mai bine aș fi murit! șopti dânsa . . . Bicilis, decă me iubești, omorâ-me! Scôte spada și me omorâ!

— Eu vreau să te înalț ca pe o regină, și să puiu pe Andrada să-ți spele piciorile!

— Bicilis! O să-mi fii tu credincios, și când va veni Traian, or ai să-ți iubești poporul mai mult decă pe mine?

— Ca stâlpii, pe care îi cufundă în Istru la Turnu, pentru ca să facă podul care să pörte legiunile, așa am să stau sub piciorușele tale pentru Romanii tei, respunse Bicilis.

Și țicând aceste cuvinte, îi cuprinse cu brațul corpul delicat, care o clipă se alipî de dânsul. Pe urmă se trase și plecă repede căci zărise departe pe Andrada. Se duse la riu, al cărui curs fusese întors, și în a cărui albie gôlă se află o grôpă adâncă în care se îngropau comorile care trebuiau să fie ascunse detéma Romanilor.

În vremea acêsta Andrada porunci lui Bicilis să puie pe prizonierii Romani să care hainele, invelitorile și proviziile de mâncare într'o peșteră din apropiere.

El ascultă și se duse chiar el în peșteră cu prizonierii.

— Ce o fi vorbit cu dânsa? se gândi Andrada. Și chemă pe Fausta la dânsa sus pe mal.

— Veți tu, țise dânsa pe Romanii acêștia ai tei? Toți au să möră înainte de apusul sörelui, pentru ca buzele lor să tacă. Dar tu ai să remăi cu mine, căci îmi ești dragă. Tu n'ai să te deslipești de lângă mine, or pun de te légă.

„Înțelege bine decă ți-e dragă vieța, și iubești pe prizonierul de colo de sus la care te uiți cu atâta dragoste.

Ochii negri ai Faustei porniră încotro arătă Andrada cu mâna, în spre turnul întărit.

— Ah! Longinus! țise dânsa.

Și rise.

— De ce riți?

— Nu șcii, ce respuns a dat Traian: puțin îi pasă ce va face Decebal cu el?

— Dar ție? . . . Ție nu-ți pasă?

— Mie? . . . De fel!

— Fausta! Fausta! Nu spui drept . . . Căci atunci pentru ce-mi stai mereu la pândă jos, spre turn, și te uiți după Romanii tei? . . . Ce semne vrei să-i faci?

— Eu?

— Da tu! . . . Va să țică sburăm în sus pe scară la Longinus și ne ascundem sus la el, și gândim că Andrada e orbă, ai?

— Apoi bine credem, scrâșni Fausta. Andrada e orbă, de tot orbă!

Un val de sânge roși fața Andradei și punând mâna pe capul Faustei și uitându-i-se drept în ochi, îi țise:

— De te vei mai sui vre-o dată în turn, puiu să te biciuască, auți? . . .

— Aud.

Și Fausta se smunci ca un țipar și lăsă o buclă

în mâna cea albă a Andradei. Apoi îndreptându-se în fața ei, mai țise cu mândrie!

— La Roma! . . . La Roma vei fi pusă în lanțuri și dusă cu biciul când va intră triumfător Traian: atunci îți vei plecá capul mult mai mult decă mine, Andrada!

Și pe urmă fugi spre Bicilis, care trecea cu prizonierii.

Andrada dete din umeri.

— Pecat! Pecat că tot trebuie să möră! E viperă, dar viperă drăguță! Aș puté s'o chinuiesc de mörte, numai ca să aud și eu cum șuieră viperele! . . .

Pecat că trebuie să möră! Dar numai de mâna mea va muri, nimeni nu se va atinge de ea; căci e de ném! . . .

Intocmai ca o zeiță care cumpeneșce în mână-i sörta ómenilor nemernici, sta Andrada dréptă, falnică, se uită țintă, fără să clipască, la nisipul galben lucios de la piciorile ei.

Longinus primise în diminéța aceea de la Fausta o sticlură pe care o ascunsesc în cutele vestmântului seu. Pentru acêsta se urcase la dânsul și el o sărutase, iar Fausta nu se împotrivi.

— Tu poți să me săruti, îi țise dânsa, căci n'ai să trăiești ca să-mi poți aminti că m'ai sărutat!

— Traian me jertfeșce! oftă prizonierul.

— Gândeșce-te că ai cădut în luptă! Căștigăm. Dacii mor toți, toți, afară de Bicilis, care i-au tradat, și de Andrada, care va trebui să umble încărcată de lanțuri, înaintea triumfătorului. Chiar eu am să țin lanțurile, și am să le smucesc până ce îi voi zdrobi brațele; și o să o arđ cu biciul . . . tot cu biciul cu care dânsa . . .

Fausta se scutură și-și ascunse fața în mâni!

— Biéta Andrada! țise Longinus dus pe gânduri.

— Biéta Andrada? strigă Fausta; și bătú în podelă așa de tare cu sandala-i subțire încât resună bolta. Biéta Andrada! Ea care astă-seră chiar are să arunce în flacări pe ai noștri! Tu ești apêrat de mörtea cea ingrizitóre! I-am furat otrava, cu care crede ea că va scăpă de rușine și de robie și ți-am dat-o ție, tu mori liber. Dar ea va zăcé pe pământ, și eu voiu călcă-o în picioré! Încotro să fugi? pe unde? . . . Căci vré să me lege de dânsa, ca să vêd rugul pe care au să-i ardă, să le aud țipetele. Și atunci am să me infurii!

Ascultă și fugi. Longinus se uita în zare la sticlură multă vreme și o ascunse în manta.

Fausta găsi cum să scape de înfiorătórea privești. Se ascunse în peșteră, cu șcirea lui Bicilis, și astfel Andrada nu putú da de dânsa, cu nici un preț.

Prizonierii fure aruncați de cătră femeile dace în flacări, care svêliră asupra inchorii lui Longinus o lumină de jăratec. Pirpăiturile, troznetele și plângerile ajunseră până la urechile lui. El se cutremurá de grôză. Atunci se deschise ușa și Andrada, cu roșêta focului revêrsată pe față, intră la dânsul, așa de liniștită, încât par că nimic n'ar fi putut-o mișcă.

— Voiam să-ți spun, Longinus, că voința tatălui meu este să te cruțe și să-ți păstreze vieța, decă poți să îndupleci pe Traian, să ne lase țera până la Istru. Atunci și prizonierilor remași li se va dărui vieța.

— Nu aud ce spui, căci urechile-mi sânt pline de țipetele de durere ale Romanilor, concetățenii mei.

— Acêștia trebuiau să möră, căci aminteri ne-ar fi tradat. Dar tu vei trăi.

(Va urmă.)

CARMEN SYLVA.

Ultimul adio.

Me sbucium singur istorit
Pe patul de durere . . .
De câteori pribegu-mi dor
Iubită, nu te cere!
Ah! decă ai puté veni
Ca să me veți, copilă!
Ai sta să nu me recunoști,
Mi-ai plânge-amar de milă!

Me stîng sub o povară grea
Ce inima-mi apăsă,
Simțesc, că n'am să mai trăesc,
Puterea, vai! me lasă.
Nădejde 'n suflet nu mai am,
Durerea să-mi încete,
De și aș vré să mai trăesc,
De vițtă-mi este sete.

In primăveră mórtea, vai!
Ce tristă-i și amară,
Și Dómne, vițtă mea abia-i
Boboc de primăveră!
Abia in vițtă am pășit
Abia-am gustat iubirea,
Și sémă n'aș puté să-mi dau
Ce 'nsémină fericirea?!

Și totuș ora a sunat
Acuma pentru mine . . .
Eu plec și singură te las
Iubita mea, pe tine!
De-acuma n'am să te mai véd
Te perd de-acuma dară . . .
O, perderea acésta mi-e
Ca mórtea mai amară.

Dar mórtea mea menită-a fost,
De mult eu am știut-o,
Și 'n visurile mele eu
Adese-am prevădut-o!
Și édera de un copac
Uscat îndar se légă . . .
Și insedar iubit-te-am
Și eu pe tine, dragă!

Eu am să mor . . . Dar e păcat
In urma mea să plângă
Căpruii ochi frumoși ai tei
Și 'n lacrimi să se stîngă . . .
De dorul unui scaiu uscat,
Cu cale este óre,
Ca să se vestețescă chiar
Cea mai frumósă flóre?!

Alungă amintirea mea
Și uită-me, iubită! . . .
Iar dorul meu din urmă e
Să fii tu fericită!
Icóna unui mort la ce
Să-ți rulbure simțirea
Și pentru ce mi-ai și păstră —
Să suferi — amintirea?!

Adio . . . nu mai pot să scriu,
Sărobít cad între perne . . .
Iar vélul liniștei de veci
Pe mîntea mea se-așterne . . .
Privirea mi s'a 'ntunecat . . .
Vițtă mea se curmă . . .
Dar gândul meu la tine e
Și 'n ora de pe urmă!

(Aiton.)

EMILIU SABO.

Deputatul nostru.

Comedie originală in 3 acte.

(Urmare.)

Scena IV.

SADAGUREANU și pe urmă DUMITRACHE.

NICU (*singur.*) Lupta, pe cât véd eu, are să fie
strașnică de tot! Așá! Dar n'am să me las nici mort!..
(*Aprinde o țigare.*) Arestarea lui Festilici și manifestul,
plătesc o mie de galbeni! Nu e vorbă; toți din clică
ar pune mâna in foc că eu lupt pentru cauza lui Go-
goșescu. (*Intră Dumitrache prin fund puțin cam xă-
păcit.*)

DUMITRACHE. Uf! . . . bine că scăpai frate!..

NICU. Ce e Dumitrache?

DUMITRACHE. Șcii când ne-am despărțit ađi de
la nenea Frunzeanu, mi-ai đis să dau p'aici; am venit
de când, și am stat pân' acuma închis inir'o cămăruță
din fund; decă nu trecea bițta servitóre p'acolo să
m'audă cum băteam in ușe, mai stăteam eu mult și
bine.

NICU. De ce? Nu puteai să deschizi ușa?

DUMITRACHE. Iacă să fie al dracului dl primar!
. . . Necasul când e să vie la om . . . Intrasem . . . de
. . . șcii ca omu . . . și am tras ușa după mine . . .
pasămite că afurisita se 'nchidea cu cheia, că n'avea
nici-o clanță, și eu care nu-i șcieam rostu, a trebuit
să stau închis.

NICU (*ximbeșce*) Am ințeles . . . Ei? ce se mai
aude p'în tég? . . . Cu ómenii cum stai? bine?

DUMITRACHE. Strună! . . . Aveam pân' acuma
200 siguri.

NICU. Bravo! . . . Veđi de te sileșce, că nenea
Frunđeanu își cunoșce el datoria.

DUMITRACHE. Șciu, d'aia lupt și eu, dar eu re-
servă. (*Mirinescu bagă capul pe ușe.*)

Scena V.

Cei de sus, MIRINESCU (*la ușe.*)

NICU. Ți-am spus să vii aci, căci vreau să nu
slăbesc clică din ochi și póte am să-ți dau niscaiva or-
dine, să-ți fac cunoscut acum o idee care mi-a venit
adineaurea. (*Aprinde o țigară.*)

MIRINESCU (*a parte, de la ușe.*) Ia s'ascultăm și
noi ideia.

NICU. Cu tóte matrapazlăcurile nóstre, tot o să
fie mulți ai dracului d'ai lui Gogoșescu la vot; el și
cu prefectul au o mulțime de partizani! In cazul ásta
iată ce-o să facem noi. (*Se uită prin pregiur; Miri-
nescu se ascunde.*) Măne de diminéță stăi la ușa salei
de alegeri ca să primești ómenii. O să fii mai dina-

inte preparat cu buletinele lui nenea Frunzeanu, și ălora mai așa, care îi crești tu partizanii lui Gogoșescu, le strecuri buletinele noastre în plic, și le dai că e candidatu nostru, dl Gogoșescu!... Înțelegi acum? Cu chipu ăsta suntem și mai siguri.

DUMITRACHE. Bu!... Dar pe urmă, după ce s'o află rezultatul votului, și dl Gogoșescu o s'afle figura?... N'o s'o pățim?

NICU. N'are să afle nimic!... Și afară de asta: Votu nu e secret?

MIRINESCU (*tot a parte.*) Îmi pare că momentul e nemerit, să surprindem pe onorabilul. (*Inaintă.*) Bravo! (*Sadagureanu și Dumitrache rămân tablou.*) Faceți complot, ai?... Puneți țera la cale, și pe noi guvernamentalii, ne trageți pe sfără?... Frumos!

NICU. Dar te asigur dle profesor că...

MIRINESCU (*îi taie cuvântul.*) O să dați concursul dlui Frunzeanu? Șcieam deja! cum mai știu destule altele.

DUMITRACHE (*a parte, către Nicu.*) Ne-a prins al dracului! Ei? ce ne facem?

NICU (*tot a parte.*) Lasă-l pe mine!... Du te afară și vezi să nu ne surprindă cineva. Stai la ușe.

DUMITRACHE (*a parte.*) Am înțeles. (*Ese.*)

Scena VI.

SADAGUREANU, MIRINESCU.

MIRINESCU. Așă-mi place: căci ce aveam de vorbit cu dta, nți permitea martori. Suntem înse într'o casă străină, unde putem fi surprinși dintr'un moment într'altul; de aceea am să-ți espui lucrurile așa, după cum sunt, fără nici un fel de introducere. Stai jos. (*Stau jos pe câte-un scaun.*) Așă!... Ține o țigare.

NICU. Nu, mersi, nu fumez.

MIRINESCU. Fôrte bine... Iată despre ce este vorba, dle primar. Eri am stat fôrte mult de vorbă cu cineva care te cunoșce bine, și printre altele, a devenit vorba și de dta. Ei bine, acel cineva mi-a vorbit cu niște termeni care cam dau de gândit!

NICU (*intrigat.*) Și cam ce ar pute da de gândit?

MIRINESCU. Ei asta e? Aceea ce se pôte gândi în impregiurări de felul acesta... și... (*se apropie.*) Ascultă dle primar! Eu aș dice să dau cărțile pe față (*misterios*) ai ajuns departe de tot cu Mme Frunzeanu!

NICU (*se scôlă furios.*) Dle profesor? Dar dta. pe cât înțeleg, me insultă?

MIRINESCU (*calm.*) Mai înteu de tôte ia sêma, te rog, și nu mai strigă așa de tare; suntem într'o casă străină și ne pôte auzi cineva.

NICU. Puțin îmi pasă! N'am să m'ascund de nimeni.

MIRINESCU. Bine; dar pe urmă tot dtale are să-ți pară reu. Și apoi eu am venit aci nu ca să te ameninț, ci ca să ne aranjăm... Ce Dșeu! N'ai să me crești atâta de naiv, să-mi inchipuiu eu, că dta, la fiecare douë zile, târșiu de tot, te duci acasă la nenea Frunzeanu, pe cânt dnealui își face partida de panțarolă la club, iar cucóna te primeșce? Și-apoi, între noi fie dșis: Visitele nu se primeșce în...

NICU. Dle profesor! acela care ți-a spus minciunile astea, e un miserabil!

MIRINESCU. Vrei să-ți vorbesc deschis? Nu mi el-a spus nimeni. Te-am vêdut chiar eu cum ai intrat pe portița din dosul caselor. Mai vrei ceva?

NICU. În fine ce vrei de la mine?

MIRINESCU. Nimica tôte: pentru că știu că dta, omul partidului, te abați de la datorie și alegi, contra voinței mai marilor dtale, pe un oposant, și că în acelaș timp, tragi și pe oposant pe sfără, punându-i floricele; pentru păstrarea ăstor douë secrete, fôrte grave de altfel, care vor rămâne știute numai de noi, să faci pe Mme Frunzeanu să n'ntelégă gravitatea casului și la rëndul seu să convingă pe nenea Frunzeanu să-mi dea de soție pe dra Aneta.

NICU. Și decă n'aș primi?

MIRINESCU. Fôrte simplu: mâne va ști tot orașul aceea ce trebuiă remas numai între dta și dna Frunzeanu; înțelegi acum ce scandal s'ar face? Pe urmă, se va trimite la București o telegramă unde...

NICU. Destul... ai mijlôce cam tari la ndemână și trebuie să cedez!...

MIRINESCU. Eram sigur că n'o să te mpotrivesci mult: Ômenii deștepți se n'ntelég din douë cuvinte. Îți spun pe onôrea mea, că decă dl Frunzeanu nu mi-ar fi făcut o opoziție — eu atunci n'aș fi venit la dta. Ei dar ce vrei: scopul scusă uijlôcele.

NICU. De dle profesor; până la un punct îți cam dau și eu dreptate; vorb'ăia: Face cineva ce pôte decă nu pôte face aceea ce vré... Îmi juri înse pe onôrea dtale că ce știi n'are să transfere?

MIRINESCU. Mai e de vorbit? Atunci aș fi un mișel?

NICU. O faci prea de tot și dta: decă vrei ca Frunzeanu să-ți dea pe soru-sa, pentru ce nu treci de partea lui? Asta l'ar mai îmbună puțin.

MIRINESCU. M'am gândit eu de mult, dar unde-l vedeam așa de n'ncăpăinat par că nu-mi veniă s'o fac.

NICU. Eu te-aș sfătui s'o faci acuma.

MIRINESCU. Ei bine sic; voui face-o ajutându-te să-l scoți deputat.

NICU. Da?... Bravo!... Dă mâna n'ncôce! (*Se string de mânu.*)

MIRINESCU. Îmi placi nene primarule; făcuși figura lui nenea Frunzeanu, și acuma faci figura partidului.

NICU. Ce vrei dragă? Scopul scuză mijlôcele.)*Se duce la ușe și strigă.*) Dumitrache! (*Dumitrache intră.*)

Scena VII.

Cei de sus și Dumitrache.

NICU. Dumitrache!... a venit cineva de când stai în sală?

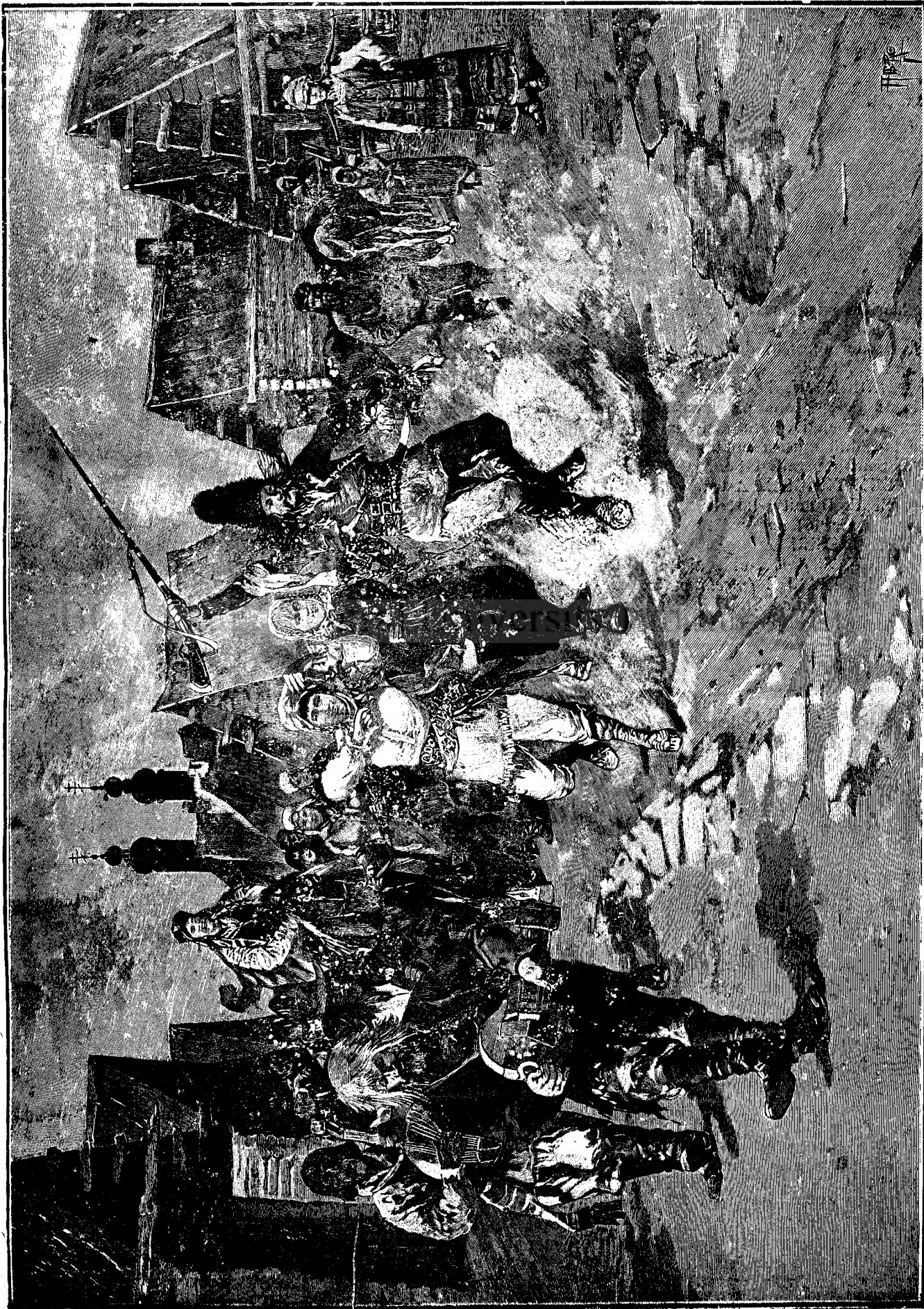
DUMITRACHE. Numai câțiva invitați care au trecut în salonul de-alături.

NICU. Bine; să te inițiez și pe tine în afacere: Dl profesor, pentru că voeșce să ia de soție pe sora luinenea Frunzeanu, ne-a promis concursul, să-l scôttem deputat pe viitorul dnealui socru.

MIRINESCU. Vorbiți mai încet să nu ne-audă cineva; da ți-am promis și me voui ține de cuvânt; eu nu me ndoesc că te vei ține și dta.

NICU. Nici de n'trebat, nu e! afacerea e ca și tranșată!

DUMITRACHE. Va să dică ești d'ai noștri acum? N'o să spui înse la nimeni? Gândesce-te dșeu! că ar fi păcat și de mine să me dea afară tocmai acum în vreme de iernă!... De... eu... ce să dici? ascult de dl primar; me bag și n foc pentru densus!

Nuntă in Rusia.

MIRINESCU. Ei așa! Se poate una ca asta? Nu e și interesul meu să nu divulg secretul? Atunci nu mai îmi dă pe Aneta.

NICU. Așa e.

MIRINESCU. Ia să lăsăm noi vorba! Ce diceți? Nu s'ar pute scorni ceva așa să împedicăm intrunirea de astă-sără? Șcii... ala arestarea lui Feștilici?

DUMITRACHE. Dar inse...

MIRINESCU. Ei lasă că am înțeles eu totă drăcia cum a mers... Uite de ce dic asta: Gogoșescu cu Ióchimescu a făcut ađi și eri propagandă din casă 'n casă; și astă-sără Ióchimescu erá să ție un discurs fulgerător! și 'ntelegi: spiritele cu ocazia asta, se pot aprinde așa, că totă lucrarea dvóstre de pân' acuma s'ar dărímá ca o casă de cărți.

NICU. Te-ai gândit fórté bine. Așa e! Cine șcie ce le spune afurisitu de Ióchimescu, și iacă totă lupta insedar... Ei dar ce-ar fi bine să facem?

MIRINESCU. Trebuieșce numai decât găsită o idee cum să împedicăm pe Ióchimescu să nu-ș desvolte discursul. Vedeți că nu e numai atât: după intrunire, este pregătită musica militară. Masalale, până când și copiii pentru manifestație.

DUMITRACHE. Astea le șcieam d'ađi-diminéță!

NICU. Dumitrache! tu când vrei ești al dracului de n'ai margine! Ian veți? Nu găsești și-aici ceva.

MIRINESCU. Ai de la mine 200 de lei.

NICU. Și de la mine ai doue, decă reușești.

DUMITRACHE (*cugetă puțin, pe urmă se bate cu palma peste frunte.*) Stați!... Am găsit... Ve fac cunoscut inse, că e periculos de tot — jocul! Și eu cred c'o să reușim.

MIRINESCU. Cum? Ian spune!

IANCU.

DUMITRACHE. Nu me siliți, ve rog! Trebuie să me lăsați ca să prind ideea bine, s'o 'ntore pe tóte fețele, și să vėd cum trebuieșce luată mai bine.

NICU. Iacă, te lăsăm in pace; dar îți atrag aiențiunea să fii cu băgare de sémă să nu ne compromitem. Apropos! Te-ai întâlnit cu vėrul meu ađi?

DUMITRACHE. Nu l'am vėđut de loc! De ce me întrebi?

NICU. Îl pusesem să vorbeșcă cu Trifoi.

MIRINESCU. Și anume?

NICU. Stăi să te pui și pe dta in curent; Trifoi și cu Basmandache, sânt cei mai indrăciți la alegeri... așa vré să le astupăm gura și să nu s'amestece de loc când o votă cetățenii! Câștigăm cu asta cel puțin 50 de voturi! In asemenea momente solemne trebuie preveđut totul. Și d'aia am pus pe vėrul meu ca să-i vorbeșcă ástua.

MIRINESCU. Dar Trifoiu și cu Basmandache sânt cei mai infocați partizani ai guvernului?

NICU. Ei și? Ce face cu asta?... Câți partizani d'ăștia am vėđut noi, care au dat mâna taberei vrășmașe!... Ai voi póte să-mi vorbești de patriotism?... Aoleo!... Cam greu lucru să găsești in orașul nostru așa ceva. In điuva de ađi, totul a ajuns o chestie de angajament. S'au dus timpurile alea când ómenii lucrău cu inimă. Acum cu vr'o doue-trei promisiuni și cu vr'o câteva hárțioare, faci din cel mai infocat guvernamental, un opositant convins și dintr'un opositant inversunat un prefect guvernamental... De ce ar face excepție de la regula generală, Trifoiu și Basmandache?

(Va urmă.)

GR MĂRUNȚEANU.

La tine cuget...

Gubind mai cred in visurile mele,
Uit lesne 'n inima mea 'nsetoșată
Lumescul ro ogol, ce chiar mi-arată
Intreg pământu 'n ale sale rele.

Aleanul sufletului pacea-i cată:
In van pe mine cėrcă să me 'nșele
Speranțele cu luciul lor de stele;
Oftând ca mâni apun, și tóte 'necătă

Prevėd, că mi-a finí curėnd ursita
Edenul fericirilor vieții,
Serman eu m'oiu alege 'n rătăcire.

Chiar decă sórtea crudă doborit-a
Un traiu voios de tainică iubire,
La tine cuget, chip al tinereții!..

B. LUCESCU.

Poiana somnorosă.

— Legendă aflată între hárțiele lui Dietrich Krickerböcker. —

De W. Irving.

(Urmare.)

Așa indopându-ș mintea cu multe cugete dulci și cu suposițiuni săhărate trecea peste câmpuri și arunca de pe un deluț o privire lungă peste măriestosul Hudson. Sórele își indreptă discul înflăcărât spre apus Sinul larg al lacului Tappan zăcea nemișcat ca ș-o oglindă, numai ici și colea se clătinau niște undulațiuni cari mai lungiau umbrele albastre ale munților din depărtare.

Cățiva nori rumeni inotau pe cer fără cel mai mic curent de aier. Orisonul avea o colóre fină aurită, care se schimbă treptat într'o verdéță de mēr și trecėnd dintr'acėsta intr'un albastru la miėdăđi. O rađă dulce de sóre se mai hodiniá pe culmea pădurósă, care se ridicá peste unele țermuri, dând o intunecime mai mare stâncilor moróse de pe cóste.

O luntre alunecá in depărtare pe valuri, că pânzele atėrnate de stėlp și când reflexiunea cerului sclipiá de a lungul apei, se părea că vasul acesta e suspendat in aer.

Erá aprópe de sėrá când Ichabod a ajuns la castelul domnului van Tassel, carele erá deja plin și indesat cu flórea și fala ținutului din giur. Țėreni bėtráni cu fețe sbėrcite și uscate ca plotogul steteau imbrăcați in mánecare, in cióreci și cu șolovari cusuți acasă, încălțați cu călciumi puternici și cu catarambe grandióse. Femeile lor micute, ofilite și vorbitóre, in capoturi cu crețe pe cap, in haine scurte, dar c'o talie lungă și cu póle de ele țesute, steteau la o parte; iar fetele lor vesele și mai tot așa de veștede ca ele, cu escepțiunea acelorá cari aveau pălării de pie, fránghii frumoșe, haine albe, tot semne de inovári orășeneșci, se grămădiau ca oile intr'alt corn. Flăcării erau in mánecare scurte c'o sumă nenumėrată de bumbi de a-ramă și cu pėrul impletit după moda de atunci in chică, — mai ales când își putea procurá o pele de tipar, care in tótă țera erá renumită ca un mijloc bun

și puternic pentru a întări și a promova creșterea pē-
rului.

Osoșul Brom, eroul scenei, a venit la adunare că-
lare pe roibul seu „daredevil“ (da-dracul) cel favorit și
infocat, o creatură întocmai ca el plină de mișelii și de
reutate, pe care alt om n'ar fi cutezat să se urce. El
eră cunoscut ca un om care preferă caii cu nărav, tot-
dauna îi plăcea a-și riscă gâtul, pentru că el ținea că
un cal blând și olog nu se potrivește cu un fecior har-
nic și curajos.

Bucuros m'aș opăci la lumea farmecată care i-a
sărit eroului nostru în ochi la intrarea sa în casa lui
van Tassel. Inse în loc de a mă ocupa de grupa fete-
lor vesele și șopotitoare, cu hainele lor pistrife, cu roșu
și alb, — admir méșă încărcată cu tot soiul de da-
ruri tomnatică a unei familii adevărat holandeze. Aici
erau grămădite blide cu tot felul de turte nedescrise,
precum numai femeile aceste esperte șeau să cōcă. Aici
erau pogăci dulci de nuci, turte fragede de ulei și
colaci învărțiți, pogăci dulci și pogăci scurte, pogăci cu
piper și pogăci cu miere și tōtă familia pogăcēscă.
După aceea erau pasteturi cu pere, pasteturi cu perseci
și printre ele fălii de slănină, de șuncă și de carne afu-
mată, iar mai departe pui delectatori fripiți, pere, mere
și gutui, ca să nu amintesc de pești și pui prăjiți,
dimpună cu niște ôle de lapte și ulceici cu smântână,
tocmai așa mestecate cum l'am amintit, în al căror
mijloc stătea un samovar din care eșiau nori de va-
por, — Dōmne milueșce casa! Îmi lipseșce resuflarea
și timpul ca să descriu banchetul acesta cum se cade
și prea me grăbesc ca să-mi gat istoria.

Ichabod eră mai norocos și nu se grăbiă așa tare
ca istoriograful seu, ci făcea dreptatea la tōte bucatele.
El eră un om plăcut și mulțamitor, a cărui inimă se
lărgiă în proporțiune directă, după cum i se umplea
stomacul și al cărui spirit tocmai așa creșcea la mân-
care ca și a altora la bētură. Nu se putea reținē până
măncă să nu-ș întōrne în giur ochii inholbați și să ridă
în lăuntru seu la cugetul probabilității, că dēnsul ar
putē ajunge odată domn peste tōtă acēstă priveliște de
lucș și de splendōre ne mai auđită. Dup'aceia se cugetă
că cât de iute va întōrce atunci spatele școlei, la Hans
van Ripper și tuturor patronilor sei șgârçiți și va trânti
pe toți pedagogii vagabonđi pe ușe afară, cari ar cu-
teză să-i mai đică coleg.

Bētrānul Baltus van Tassel umblă printre ôșpeți
plin de umor, cu o față lată, ca luna plină. Atențiu-
nile sale ospitaliere erau scurte dar espresive, mărgi-
nându-se la scuturatul mânilor date, la o lovitură peste
umere, la un ris cu hohot, indemnând pe toți și con-
stringēndu-i să se afle bine.

Sunetul muzicii din sala comună i-a invitat la
joc. Musicantul eră un negru bētrān, cu capul cărunț,
care avea în spinare mai mult de o jumētare de seclu,
eră orchestra plimbătoare a giurului. Instrumentul seu
eră chiar așa de vechiu și de huluit ca și el însuș.
Mai mult cărțăiă pe douē șeu trei corđi, acompianând
cu capul tōte mișcările arcului și bătēnd tactul cu pi-
ciorul de câte ori porniă câte o păreche nouă la joc.
Ichabod își intipuiă că dēnsul e tocmai așa de bun ju-
cător, ca și cântăreș. Nici un braș, nici un mușchiu,
nici o cōrdă de a lui nu sta molcom; să-i fi vēđut fi-
gura înșirată și slăbănōgă în plină mișcare, hodorosind
de-a lungul păreșilor, ai fi cugetat că însuș sântul
Vitus, binecuvēntatul patron al jocului, se presintă ina-
ntea vōstră în persoană. El eră punctul de admirare al
negrilor, cari, adunați de tōtă etatea și soiul de pe la

curțile din giur, steteau formând piramide de fețe ne-
gre, sclipicioșe, pe la tōte fereștile și ușile, privind cu
plăcere la scenă, cu ochii inholbați de li se vedea al-
bēța și căscând gurile de la o ureche până la alta, își
arățau dinții albi rēnjind. Cum ar fi și putut să jōce
flăcăul nostru altmintrelea, decât animat și voios? Toc-
mai domnița inimei lui i eră jucătōrea, care i suridea
grațios ca respuns la tōte ochiadele lui amorōșe, —
până când osoșul Brom stătea necăjit de dor și de je-
losie, posomorit și clocind într'un corn.

Când s'a incheiat jocul, Ichabod s'a alipit de un
ghem de ômeni mai cuminți, între cari bētrānul van
Tassel ședea în mijloc fumând și convorbiau despre is-
torii lungi și bătăi sângerōșe.

Ținutul acesta, pe timpul de care istorisesc eu,
eră unul din locurile cele mai favorite în ceea ce pri-
veșce ômenii mari și suvenirii istorice. Tocmai în apro-
piere s'au ciocnit la olaltă armatele engleze și ameri-
cane și în urma acēsta tot ținutul s'a umplut cu bol-
navi, cu vulnerați, cu desertori, cu fugari, cu bande de
hoși etc. Bine că a trecut de atunci atăta timp, căci
astfel fiecare vorbitor a putut s'adauge câte ceva și de
la sine și să-și facă șieși câte un rol în cele povestite.
Așa eră istoria lui Doffue Martting, a unui holandez
puternic cu barba vēnētă, carele eră pe-acı să prindă
o fregată britanică cu un tun vechiu de fer de 9 fonți,
postat după un val, decă tunul nu-i plesniă la a șesa
pușcătură. Mai eră un om bētrān al cărui nume îl tac,
pentru că e un Mynheerean prea avut, carele în bătaia
de la Whiteplani (plaiul alb), fiind un maestru mare în
defensivă, a oprit un glonț de pușcă cu sabia lui ân-
gustă, așa că l'a auđit bine sbērnând și a simțit cum
i-a pērlit ciōrecii. Drept dovēdă, el eră gata să arate
ori și cui sabia lui gârjobă. Aici erău mai mulți, cari
au fost asemenea eroi mari pe câmpurile de bătălie,
dar nici unul n'a ramas care n'ar fi făcut vre-o vitejie
ca să se termine afacerea bine.

Dar tōte acestea erau nimica față de poveștile
despre dūhuri și vedenii, cari au urmat acum. Ținutul
e avut în istorii de acestea. Legendele locale și super-
stițiunile mai bine prosperēză în cotituri de acestea la-
terale, decât acolo unde locuitorii se tot schimbă. Afară
de acea strigoii nu prea află incurajări în orașele nōș-
tre, pentru că ei abiă au avut timp să-și dormă som-
nul prim și să se întōrne de pe o dungă pe cealaltă în
grōpă; cunoscūții lor cari au ramas în viēță, s'au și
mutat de acolo, încât, când se scōlă nōptea să-și jōce
mândrele, nici un cunoscut nu mai întēlnesc pe care
l'ar mai putē din când în când cercetă. Iată și cuvēn-
tul pentru care la orașe nu prea mai auđim de strigoii,
ci numai la sate.

Mai mulți ômeni erau aci din poiana somnorōșă
și cum le eră datina, au și început cu poveștile lor sēl-
batice și minunate. Multe istorii grōznice s'au spus des-
pre niște sbierături triste și vaietări jalnice, care se aud
câte odată nu departe de un arbore lângă care a fost
majorul André prins. Câteva amintiri s'au făcut și de
femeia cea albă, care șede fermecată în peștera intu-
necată de la Raven Rock și a cărei gemături se aud
iērna pe timpul viscōlelor, perind ea acolo în zăpadă.

Cele mai multe istorii se învērtiau în giurul spi-
ritului favorit al călăreșului fără cap, pe care nu de
mult l'au vēđut unii alergând câmpul și legându-ș ca-
lul nōptea de gardul între biserică și cimiter.

(Va urmă)

DR. T.

POPORUL.

Hora miresei.*

Hoi, hoi lerum da, ler, fetiță.
Nu te supără mirésă,
Hoi, hoi lerum da, ler, fetiță.
Că hota-i pe grindă 'n casă.
Hoi etc. (se repetază după tot rëndul.)

Și-i cioplită 'n patru dungii,
Cât țî-s spatele de lungi.

De-i mâncă de nu-i mâncă,
Botă șciu că-i căpătă,

Plânge-ți fată përul teu,
Mila de la tatăl teu!
Plânge-ți fată cosița,
Mila de la maica ta.

Rojolină din grădină!
Ce-ai păzit d'ai in florit?
Soră 'n për nu m'a păzit,
Mășchihóe n'am avut.

Eu sânt flóre 'nfloritóre,
De la maica mergétóre,
Peste munți și peste curți,
La părinți necunoscuți.

Plânge-me maică cu milă,
Că nu-ți fac cale prin nilă,**
Plânge-me maică cu dor,
Că nu-ți fac cale 'n ocol.

Plânge fată și nu pre,
Pară-ți bine că te ie.

Cum nu-i dorul mare căne,
Peste câte dealuri vine,
Nu s'acață 'n porumbei,
Până la nana 'n cărcei,
Nu s'acață 'n porumbele,
Până la nana 'n mărgele.
Hoi-hoi lerum da, ler, fetița.

Cere-ți fată iertăciuni,
De la frunză, de la iérbă,
De la feciori de prin habă,
De la frunze de la flori,
De la dulcele surori.

Arde focu la pîrlaz,
Para-i la mine 'n obraz.
D'arde focu cât cole,
Para-i la d'irima me.
Plângeți ochi și lacrimiți,
Că voi sunteți vinovați,
Ce-ați vedut tot ați iubit,
De la-o vreme v'ați bănuit,
C'ați iubit un mër din kert,
Ș-un fecior cu për tăet.

* Cum se ăice în comuna Sabolciu în Biharia.

** Grădină.

Vai de mine n'am noroc,
Heaba-heaba n'am ce face,
Că mai sânt fără noróce.
Sânt fele de pătrupóp,
Nici dintr'ale n'au noroc.

AVRAM IGNA.

Credințe populare.

1.

Când cineva plécă de acasă, să nu-i eși în cale cu vasul gol, că nu-i va merge bine.

2.

Apă primită prin feréstă nu se bea, nici se aruncă nimic la căne, căci turbă.

3.

Vinerea nu se cóse, nu se spélă haine, nici se cóce pită — pentru că vine Vinerea.

4.

Marți séra nu se cóse nici se tórcé, pentru că vine Marțole.

5.

Nu-i iertat să mancı de pe braț, nici mergënd la fântână ori mergënd pe drum, căci îți mancı norocul.

6.

Când vine popa cu crucea la Bobotéză, să arunci grăunțe de cucuruz (porumb) înaintea lui, că-ți vor ouă găinile, iar când plécă din casă — să mături după el, că nu vei ave pureci peste véră.

7.

Fetele de mărit când se ridică de pe scaun — îl clătesc, ca să-și clătescă „data“.

8.

Fetele de mărit să postescă în ajunul Bobotezii (să ajune) și din mătauzul preotului să-și rumpă un fir și să-l pună nóptea sub perină, că-și va vedé „data“.

9.

Să nu suflă în oul spart, că-ți va creșce gușe.

10.

În serbători mari să nu strigi după nimenea, ca să nu fie strigat tot anul.

11.

Décă prinđi șerpe înainte de Pașci, să-i tai capul c'un ban de argint, să-i bagi trei fire de aiu în gură și în diua de Pașci să-l țină în sîn la biserică, și vei vedé „strigoi-le“.

12.

La Pașci, cine merge la biserică, să-și pună ou roșu în sîn — ca să fie totdeauna roșu.

13.

La cele 3 serbători mai mari, Crăciun, Pașci și Rusalii, să te speli cu apă după bani și vei fi bănos.

14.

Când veđi lună nouă, să-i arăți bani și vei ave bani peste tótă luna.

Din comuna Sabolciu în Biharia. AVRAM IGNA.

SALON.

O strigătură neînțeleasă.

Vorba latinului „In vino veritas“ se potrivește de minune la români. Când e la voie bună românul, îi crește inima cât un munte și cum e atunci nu mai știe să ascundă ceea ce simțese, atunci dă lumii pe față tot ce are pe inimă. Când se pune românul nostru la joc, să-l așculți numai, că începe cu :

»Dragă mi-i cu cine joc,
Deie-i Dumnezeu noroc!«

Ori de e mai stempărată dragostea, se acață de omul ce nu-și face lucrul la rëndul seu, de omul care e ocară satului, ca un om ne-om ce e. Iac' așa bunăoră :

»Mărită-m'aș, mărită,
Cu suveica nu șciu da,
Cu pruncii me șciu jucă,
Pita n'o șciu frământă« . . .

Strigăturile fiind totdeauna bine simțite, au darul de a fi scurte și pline de spirit. Ele sunt lipsite de orice măiestrie. Cine strigă una odată, n'o mai strigă și a doua oră tot aceeaș, — strigăturile sunt menite să le înțelgă lumea totă dintr'odată. Strigăturile nu pré trăiesc peste vécuri, ele se nasc in focul jocului și fórte multe chiar și mor in momentul când sunt rostite pentru întéia dată. Ele nu sunt pline de archaisme limbistice și pot fi înțelese ușor și făr' de un studiu de mitologie. De auđi și câte-o strigătură de acéeta :

»Bate véru pintenii,
Bate Ieșdanul sacii;
Că-s pe fundul mănecii,
Pe séma duminecii.«

să te miri? Să nu te miri?

Am auđit mai de multe ori strigătura acésta, — am auđit-o pentru prima dată înainte de asta cu vre-o dece ani și am auđit-o și in ăilele din urmă. Nici odată inse nu s'a aflat cine ar fi șciut să-mi spună ce e Ieșdanul, care bate sacii de pe fundul mănecii, séu de sub măneca gubii — după altă variantă. Afară de strigătura acésta, nici n'am auđit pomenindu-se de Ieșdan.

Ieșdanul va fi fost cândva ceva. Décă nu, — strigătura noastră e un non sens.

Mărturisesc din capul locului acea credință, că strigătura din chestie trebuie să exprime ceva. Fie că ea e ađi o formă gólă; dar cum s'ar fi putut susținé până ađi, decă ar fi fost de la început formă făr' de conținut?

Mu-mi aduc aminte să fiu auđit vre-o dată strigătura acésta la joc — și de fapt sunt și strigături, cari nu se rostesc la joc.

Când se arată luna nouă, copiii o salută cu :

»Cine nu vede luna,
N'ajungă săptămâna!«

ori :

»Lună nouă, lună nouă!
Taie pânza 'n doue
Și ne dă și noue«.

Asta din urmă, pe cât imi aduc aminte, a fost publicată și in „Convorbiri Literare“, precum dóră și următórea :

»Plóie, plóie. nu plouă,
Ci te du la Roșia,
Cu căruțu bradului,
La ușa 'mpératului!«

Strigăturile au o trăsătură comună cu descântăturile, intru cât une ori exprimă și ele vre-o dorință. Atât numai, că in descântături dorința e turnată in o rugăciune legată de ceremonii anumite.

»Fă-me Dómne ce mi-i face,
Fă-m' un pui de ililiac,
Să me ia cine mi-i drag . . .«

(Colecția : Iana-Liuba.)

Și :

»Dómne ajută Marie maică sfântă,
Că nu secer apa lui Iordan;
Ci taiu legăturile
Și 'mpedecăturile,
Ce se fac datului N . . .«

(Gregoriu Sima al lui Ion.)

spun tot acelaș lucru; dar fiecare in felul seu.

Strigăturile de mai sus, celea cu luna și cu plóia stau și mai aprópe de descánțele, intru cât ele inclină, mult spre mitologie. Inrudirea strigăturii nóstre cu acestea e perfectă și din acest punct de vedere.

Nu tóte strigăturile se nasc ca strigături și nu tóte mor ca strigături. Multe dintre ele sunt fragmente din alte soiuri ale poesiei populare, mai ales din doine și balade — și iar din multe strigături după ce li se mai adauge câte ceva, devin doine. Mai multe doine, chiar și balade se încep cu :

»Frunđă verde de secară,
Rea veste-o vinit in țéră,
'i mérgă feciorii iară . . .«

o strigătură destul de cunoscută.

Va fi póte și strigătura noastră vre-o remășiță din vre-o poesie vechie și încă pe semne din vre-o poesie care are de a face și cu mitologia. Va fi póte stravestirea vre-unei sfărímături din cutareva descánțec.

Dar am poté să spunem hotărit, că Ieșdanul, care in acésta strigătură stă alătura cu sfânta duminecă, e cu adevérat vre-o ființă mitologică; numai când am avé la indemână descánțele, (séu dór colinde?) in cari să fie vorbă de Ieșdanul.

Se póte că și Ieșdanul e fétul vremilor istorico-legendare.

Ni-ar fi lucrul mai ușor, când vre-un filolog dibaciu ar șci să spună, decă Ieșdanul e cuvânt getodacic, celto-galic, ori e creațiune română.

Cestiunea e pusă, — cred că ar face un lucru salutar cine ar resolví-o.

Se înfelege, m'aș bucurá fórte, decă aș poté să cunosc de aprópe pe Ieșdanul.

ACSENTE LUCIAN BOLCAȘ.

Un proverb.

Nu ședé la tinerețe
Cu mánile 'n sîn,
Ca să nu le 'ntinđi spre milă
Când vei fi bétrân!

(Románesc.)

Ilustrațiunile din nr. acesta.

Printul Boris. Principele Ferdinand al Bulgariei de mulți ani stăruie ca să fie recunoscut de marile puteri pe tronul seu. Inse degiaba, căci a întimpinat pedeci mari. Cea mai mare pedecă a fost îndărătnicia Rusiei, care nu voiă să-l recunoască odată cu capul. Țarul de acuma inse pare mai conciliant. Principele Ferdinand, ce-i dreptul, nu l'a putut încă îndupieca, inse totuș a obținut o apropiare oșescare. Iată prin ce se manifesteză acesta. Principele Ferdinand, cedând dorinței obștești, ș-a botezat fiul Boris in religia ortodoxă. Actul acesta s'a petrecut la 2|14 februarie in Sofia, unde și țarul ș-a trimis reprezentantul. Faptul acesta, țice-se, va trage după sine și alte apropiări din partea Rusiei. Principele Boris, moștenitorul tronului, ađi in etate de doi ani, la nașcere a fost botezat in religia catolică, acuma dară s'a convertit.

Nuntă in Rusia. Ilustrațiunea din lăuntruul foii năstre e copiată după tabloul lui L. König; ea reprezintă o scenă prea interesantă din viața poporului rus.

TEATRU și MUSICĂ.

O dramă de Carmen Sylva. Sâmbăta trecută s'a jucat in Raimund-Theater din Viena „Ulrandă“ dramă intr'un act de Carmen Sylva. Rolul prim a fost ținut de dșóra Agata Bărsescu. Diarele vieneze laudă limba și desenarea caracterelor.

Premiu pentru o piesă. Ni se scrie că Societatea Presei in București a pus la concurs facerea unei piese intr'un act, care să nu ție mai mult de 20 de minute și a cărei acțiune comică să se petrecă pe scenă, in loje, staluri și galerie. Autorul celei mai bune comedii va primi o sută de lei.

Concertul românesc din Cluș, al cărui program l'am publicat in nr. trecut, nu s'a executat intocmai cum s'a anunțat, căci dl Isaia Popa n'a putut vini să-și cânte piesele indicate. Celelalte puncte ale programei s'au executat cu succes deplin. Dșórele Ana Pop, Silvia Tămaș și in deosebi dșóra Leontina Gärtner au fost aplaudate cu mare entusiasm. După concert a urmat balul, despre care mai la vale.

Concert și teatru in Oravița-montană. Reuniunea română de cântări și musică din Oravița-montană a arangiat joi la 1|13 februarie concert și teatru, cu următórea programă: Corul din Ștengărești; Legea pentru beții, comedie intr'un act; Nița Paingen, monolog comic, de C. Bredicean; Ghigherlinii, marș. In sfârșit dans.

Concert și teatru in Iladia. Tinerimea română gr. or. din Iladia a dat in duminica trecută acolo un concert și o reprezentație teatrală. In concert corul a cântat câteva cvartete de compositorii noștri Porumbescu, Musicescu, Dima, Vasilescu și Vidu. Apoi s'a jucat comedia „Medicul fără voie“ de Molière. După teatru a urmat dans.

Serata societății Popasu din Caransebeș. Societatea de lectură teologică-pedagogică Ioan Popasu din Caransebeș a ținut la 11 februarie n., in ăiua sfinților Trei-Ierarchi, o serată literară-musicală, in care s'a cântat și declamat. După serată a urmat dans.

Concert și teatru la Varadia. Reuniunea de cântări și musică „Unirea“ din Varadia va arangia

măne duminică la 4|16 februarie concert și reprezentație teatrală. Se vor cântă cvartete și se va jucă „Nițu pedagogul“ comedie populară intr'un act de C. Eremia. După teatru dans.

Concert la Orăștie. Corul micst din Orăștie va arangia astăzi sâmbătă la 3|15 februarie concert, cântând compoziții de Dima, Cirillo, Vidu și Musicescu. Va fi și o declamație; iar dșóra Veturia N. Vlad va esecută pe pian piesa „Gintea Latină“ potpuri național de Cirillo. După concert urmază dans.

Concert la Mehadia. Reuniunea de cântări din Mehadia va arangia la 4|16 februarie concert acolo; se vor cântă cvartete și in sfârșit va fi joc.

Concert la Ciacova. Corul vocal din Ciacova va da ađi la 3|15 februarie concert acolo. Se vor cântă 12 cvartete, aprópe tóte de compositorii români. După concert urmază dans.

C E N O U ?

Hymen. Dl Alesandru Mihailovicu, inginer de căi ferate in Solnoc, ș-a serbat cununia cu dșóra Veturia Cimponeriu in Cacova lângă Oravița la 30 ianuarie c. n. — Dl Andreiu Coleșiu, farmacist in Focșani, s'a căsătorit acolo cu dșóra Maria T. Boiu. — Dl George Moscu, căpitan in armata română, la 1|13 februarie s'a cununat in București cu dșóra Aurelia Cordescu, fiica dlui Daniil R. Cordescu, fost director al institutului „Lumina“ din București, care s'a mutat de acolo la Brașov. — Dl Mihail Candrea, absolvent de teologie, la 1|13 februarie s'a cununat cu dșóra Maria Băeșan, fiica dlui Nicolae Băeșan preot in Bucium-Izbita. — Dl George Nicolae din Sinaia s'a cununat in duminica trecută cu dșóra Elena Orghidan din Brașov. — Dl David Radeș din Cenade s'au cununat cu dna Laura Valeria Bărsan n. Alutan din Făgăraș. — Dl Ivan Șuaga și dșóra Minerva Olariu s'au cununat la 9 februarie in Lasău.

Știri personale. Dl dr. Nicolae Rob a fost ales medic cercual la Baia-de-Criș. — Dl Romul Pop, practicant in drept, s'a numit subnotar la tribunalul din Cluș.

Asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român in tóamna trecută a presintat la guvern statutele sale modificate, parte la espresa reclamațiune a guvernului, parte in urmarea trebuințelor simțite. Dilele trecute a sosit la Sibiiu rescriptul guvernului, care pretinde și alte modificări; intre altele cere ca in titlul, in loc de „poporului român“ să se țică „cetățenilor de limba română“. Comitetul a ținut in cauza asta in sêptemăna trecută ședință.

Atentat in contra unui avocat român. Dl dr. V. Fodor, avocat in Abrud, scrie că la 3 februarie s'a făcut in contra vieții sale atentat cu dinamita. Pe la 5 ore după mieđăđi, dsa ședea cu soția in cancelărie, când deodată a izbucnit o detunatură, care a crepat ușa, a spart ferestile și a stricat păreții. Doi soldați cari tocmai treceau pe acolo, spun, că in clipa aceea au vedut fugind de acolo doi enși in haine negre. Dl Fodor a pus premiul de 300 fl. pentru eel ce va descoperi pe făptuitori.

O invențiune românescă. Dilele trecute dnii Iuliu Florea și Alesandru Olteanu au presintat in Budapeșta, in salonul casinei din suburbiul Leopold, o invențiune a lor, prin care se pot evita ciocnirile pe căile ferate. De față au fost mai mulți specialiști, pre-

cum și represintanții presei. Invențiunea se bazează pe electricitate și încercarea a reușit foarte bine.

Mesa studenților in Sibiu. Institutul „Albina“ din Sibiu înființase astă-tamnă o mesă pentru studenți, la care 50 de studenți români primesc mâncarea gratuit. Acum aflăm, că ministrul de culte a cerut prin prodirectorul de școle din Sibiu, ca „Albina“ să facă statute pentru acesta mesă.

Victoria din Arad. Atragem atențiunea cetitorilor asupra bilanțului din 1895 al institutului „Victoria“ din Arad, care in scurt timp a devenit unul dintre principalele institute de bani la români. Cu deosebire in ultimul an a făcut mari progrese acest institut in toate ramurile de operațiuni astfel că in 1895 activele au crescut cu 234.000 fl., depunerile spre fructificare cu 215.000 fl., excomptul cu 178.000 fl., ipoteca cu 48.000 fl., venitul brut cu 15.000 fl., iar venitul curat cu 4500 fl. Precum suntem informat, direcțiunea va propune la adunarea generală de la 1 martie a. c. dotări extraordinari pentru fondul de rezervă și de pensuni, cari prin acesta vor ajunge cifra de aproape 100.000 fl. și tot odată va propune și urcarea dividendei de la 7 la 8 fl. după acție, iară pentru scopuri culturale și filantropice va propune votarea sumei însemnate de 1500 fl. din venitele anului trecut.

Necrolog. Carol Schmidt Stoica, preot in Ostrov, protopopiatul Ulpiei-Traiane, al cărui tată a fost german, iar mamă-sa română și s'a romanisat, unul din cei mai buni predicatori ai diecesei Lugosului, a murit la 3 februarie.

CARNEVAL.

Balul românesc din Cluș, urmat după concert, a reușit escelent. Au luat parte dnele: Véd. Bohățel, Căpușanu (Dretea.) dr. Cheșiann (Blaș.) Cioplea, Drăgan, Gärtner (Brașov.) Gall, Hossu, dr. Ilea, Indre, Ilieș, (R.-Cristur.) Kecskes (Apahida.) Klem, Laslo, véd. Manu, Mica (S. Odorheiu.) Munteanu (Deș.) véd. Solomon (Blaș.) Tămaș (Hossufalëu.) Truța, Toșa, Vértic (Bistrița.) Vlăduțiu (Turda.) Zahan (D.-St.-Mărtin.) Domșorele: Aniți și Elisa Bohățel. Elena Ciato (Blaș.) Maria Căpușeanu (costum național.) Miți Cioplea, Victoria Drăgan (Nădășel.) Victoria Frâncu (Deva.) Leontina Gärtner (Brașov.) Virginia Gall (Secuieu.) Victoria Ianchi, Silvia și Hortensia Laslo, Virginia Man, Elena Mica (S. Odorheiu.) Polixena Mesaroș (Turda.) Silvia Moldovan (Blaș.) Elenuța și Polixena Muntean (Deș.) Cecilia Mureșian, Elena Nemeș, Aurelia Nicóra, Ana Popp, Tincuța Popu, Aurelia și Mița Pop (Cianul m.) Adelina Piso (Turda.) Virginia Solomon (Blaș.) Silvia Tămaș (Hossufalëu.) Olimpia și Gustica Vlăduț (Turda.) Anuța Vértic (Bistrița.) Irina Zehan (D.-St.-Mărtin.)

Balul din Sibiu, dat in sâmbăta trecută de Reuniunea femeilor române de acolo, a reușit admirabil și a fost o petrecere strălucită, la care au luat parte toate notabilitățile orașului și un public foarte distins. Au fost de față dâmnene Ioana Bădila, Valeria Beu, Borcea, Lucia Cosma, Iosefina Diaconovich, Lucuța, véd. Man, véd. Moga, Ioana Moldovan, Moldovan (Mediaș.) Pop, Russu, Simonescu, Șpan, Surdu, Trifan, Vecerdea, Voilean și altele; domnișorele Eleonora Borcea, Melania

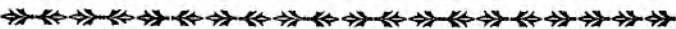
Brândușian (Blaș.) Cornelia Cireiu, Maria Cioban, Dora Colbași, Hortensia Cosma, Minerva Cosma, Eugenia Iovescu, Cornelia Man, Iustina Mircea (Cohalm.) Eugenia Mircea, Alesandrina Moga, Aurelia Moga, Eugenia Moga, Elena Moldovan (Mediaș.) Otilia Oltean (Budapeșta.) Clelia Piso, Irina Pop, Tinca Pop (Cluș.) Mărióra Popescu, Lucreția Popescu, Eugenia Simonescu, Leontina Simonescu, Cornelia Surdu, Eugenia Trif, Silvia Trifan etc.

Serată dansantă la curtea din București Joi 25 ianuarie (6 februarie) s'a dat la Curte a doua serată dansantă, la care au fost invitați: dnii membri ai corpului diplomatic, dnii miniștri, mai mulți dni senatori și deputați, inalții demnitarai ai statului și persoane din societate, împreună cu dâmnene; in total peste 600 persoane. Regele și regina insoțiți de principele și principesa României au intrat in sala cea mare la orele 9 jumătate; puțin după aceea începă danțul. In tot timpul Măjestățile Lor au convorbit cu persoanele presente; iar Altețele Lor regale au luat parte la diferite danțuri. La ora 1 regele și regina s'au retras in apartamentele Lor și principele și principesa au continuat dansul, improvisându-se un frumos cotilion de aproape 100 părechi, care a durat până la orele 4 jumătate.

Balul român din Arad, la 5 februarie, a avut un succes frumos. Petrecerea a fost foarte animată, de și n'a fost lume multă. Balul s'a deschis cu Hora, apoi s'a dansat și Romana. Au luat parte dâmnene: Letiția Oncu, Zina Suci, Hermina Lazaru, Silvia Feier, Livia Vuia, Pap (Bocsig.) Emilia Miclea, Bocșan, Pavlovici (Pâncota.) Vaianț (Timișóra.) Codrean, Tămășdan. Mihaiu, Sida, Oprean, Gaița, Popescu, Magdu, Popovici și dșorele Letiția Șandor, Lucia și Valeria Feier, Ida Pap (Bocsig.) Aurora și Florica Pavlovici, Hortensia Mihaiu (Orăștie.) Ana Beleş, Veturia Crișan, Anuța Popescu, Antonela Roșescu, Paulina Vaianț, Gabriela și Adriana Codrean, Aloisia Duma, Silvia Gaița, Veturia Oprean (Sân. Nic. mare.) Ardelean, Aurora Curtuț, Vióra Magdu, Aurelia Tripon, Ana Popovici, Antonela Roșescu, Silvia Gaița, Ioanovici, Anica Popescu, Maria Cescariu.

Balul din Baia-de-Criș, ținut in 1 februarie n., in favorul Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedorii, a intrunit un frumos public, prin care s'a vedut și familiile maghiare. Meritul succesului e al dâmnelor Gligor, Candrea și Circiș, cari au decorat și sala de bal cu covóre și țeseturi populare. Șapte dame au purtat costum național.

Balul din Maerele Timișorii, in sâmbăta trecută, a reușit foarte bine. In paușă corul micst român din Maere a cântat câteva piese; apoi 18 tineri români coriști din Bobda au jucat Călușerul și Bătuta, sub conducerea invetătorului Iuliu Puticiu.

Călindarul săptămânei.

Dumineca lăsatului de brânză, Ev dela Matei, c.6, gl. 4 a inv. 4.			
Țiua sept.	Călindarul vechiu	Călind. nou	Sorele.
Duminecă	4 Cuv. Izidor	16 Iuliana	7 2457
Luni	5 Mart Agatea	17 Donatus	7 0459
Mărți	6 Păr. Vucol	18 Concordia	6 585 1
Mercuri	7 Păr. Parteniu	19 Susana	6 565 3
Joi	8 S. M. Teod. Străt	20 Eucherius	6 545 4
Vineri	9 S. Mart. Nichifor	21 Eleonora	6 535 7
Sâmbăta	10 S. Mart. Haralambie	22 Petru C	6 505 9

Incheierea conturilor pe anul 1895.

Bilantiul pro 1895

Activ

Pasiv

Casa în numărar		25675	49	Capital social :			
Bon în Giro-Conto		374	70	3000 acții à 100 fl.		300000	—
Cambii în portofoliu		852486	53	Fondul de rezervă al acționarilor		84003	36
Imprumuturi hipotecare		318931	—	Fondul de pens. al funcționarilor		5450	23
Avansuri pe efecte		7039	—	Depuneri spre fructificare		856234	71
Casa institutului Strada Archiducele Iosif Nr. 2 și alte realități		61311	87	Diverse conturi creditore		3510	57
Efectele proprii		4745	21	Dividendă neridicată		476	—
Diverse conturi debitoare		27171	79	Contribuție după interesele depunerilor sem. II.		1913	10
Interese transitoare restante		8686	40	Interese transitoare anticipate pe 1895		14244	27
Mobilar	2932	94		Profit transpus din 1894	3405	79	
după amortisare de 10%	293	29	2639	65	39823	61	43229
			1309061	64			1309061

Eșite

Contul Profitului și Perderilor

Intrate

Interese :				Interese :			
pentru depuneri spre fructificare		38532	12	de la cambii	70328	90	
Spese :				„ imprumuturi hipotecare	26944	26	
Imprimare, registre, requisite de cancelărie, lemne, lumină, diverse		3703	57	„ avansuri pe efecte	739	86	98013
Contribuție directă și 10% dare la interesele depun. chiria		7314	33	Venitul efectelor proprii			203
Salarie		8706	66	Chiria			3100
Porto		1844	49	Venitul transpus din 1894			3405
Amortisare din mobilar	293	29					
„ la cambii	1098	72	1392				
Venitul transpus din 1894	3405	79					
Venitul net	39823	61	43229	40			
			104722	58			104722

Arad, 31 decembrie 1895.

Oncu, m. p.

director executiv.

S. Raicu, m. p.

secretar.

Dir ec ț i u n e a :

Dr. Vuia, m. p. președinte. *Georgiu Lazaru*, m. p. *Ciorogariu*, m. p. *Karátsonyi*, m. p. *V. Mangra*, m. p.

I. Papp, m. p. *Dr. Ciacian*, m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul present și l'am aflat esact.

Arad, 8 februarie 1896.

Gomitetul de supraveghiere :

Petru Truța, m. p. președinte. *Georgiu Feier*, m. p. *Georgiu Popovici*, m. p. *Vasilii Papp* m. p.

Petru Grosda, m. p.